

Programsensorrappport, 2018

For studieprogrammene:

- Manusutvikling for seriar, master, 2 år
- TV-produksjon, bachelor, 2 år

Bakgrunn:

Denne programsensorrappporten baserer seg på besøk på studiestedet, 29.-30. november 2018, med møte med faglig stab, og tre studentkull (MA 1&2, BA 2). I tillegg benyttes studieprogrammenes beskrivelse, slik de er presentert på UiBs web.

Rapporten vil først ta for seg masterprogrammet i manusutvikling for serier, med vekt på studieprogrammets innretning og studentenes opplevelse av studiet. Dernext følger en gjennomgang av bachelorprogrammet i tv-produksjon. Her vil kommentarene også rette seg mot et enkelttemne/fordypningsmodul.

Studieprogrammet Master i manusutvikling for serier:

Studieprogrammet tok opp sitt første kull med studenter i 2017, og sitt andre i 2018. Til nå er det ingen kull som har rukket å gjennomføre studiet, og faglig ansvarlige har i liten grad hatt anledning til å samle erfaring som kan danne grunnlag for eventuelle justeringer av undervisningsopplegg.

Studieprogrammet har et måltall for antall studenter på ca sju. I 2017 ble seks studenter tatt opp, i 2018 ni studenter. Søkertallene ble oppgitt til å være ca 20-22 søkere. Det betyr at utfra måltallet er det ca tre søker per studieplass. Nå er ikke volum noe entydig mål for kvalitet på søkermassen, men for et såpass ressurskrevende studie som dette bør forholdstallet mellom antall søkere og studieplasser minimum være 3:1.

Forhåpentligvis vil studiet oppleve økte søkertall i fremtiden, som følge av anbefalinger gjennom uteksaminerte kandidater, og deres nettverk i bransjen.

Studieplanen består av tre emner. To emner à 30 studiepoeng i førsteåret, og ett à 60 studiepoeng andreåret. Hvert av emnene er i sin tur delt inn i flere fordypningsmoduler. En slik inndeling har noen klare fordeler, men også sine utfordringer. Den valgte strukturen gir en stor grad av fleksibilitet i undervisningen, der man kan være åpne for innpassing av eksterne lærekrefter fra bransjen (som ofte har uforutsigbare arbeidsforhold), samt ta hensyn til studentenes utvikling. Ulempen med emnestrukturen er at innretningen til, og sammenhengen mellom, de enkelte modulene lett kan fremstå som nokså flytende. For undertegnede del, som utenforstående, oppleves det som krevende å danne seg et tydelig bilde av gangen i studiet, selv etter omfattende intervjuer med studenter og stab.

Et av de områdene som virker uavklart er forholdet mellom teori og praksis. I beskrivelsen av studieprogram (UiB web) står det: "Studiet legger vekt på vekselverknadene mellom teoretisk og praktisk kunnskap." Dette er gjentatt i ulike former under læringsutbytte, både når det gjelder kunnskap ("har avansert teoretisk, historisk og analytisk kunnskap om ulike typer serieformat"), ferdigheter/dugleikar ("kan aktivisera teoretiske og analytiske innsikter i eigen manusskriving") og generell kompetanse ("kan kommunisera om faglege proplemstillingar, analyse og konklusjonar innanfor manusutvikling, både med spesialistar og til ålmenta"). Dette idealet om samspill mellom teori og praksis finner man i liten grad formulert i forbindelse med de tre emnene og deres underliggende moduler. Det står i beskrivelsen av studieprogram at "Studiet kvalifiserer til ph.d.-studium i medievitskap og beslekta fagfelt." Formelt sett gir en mastergrad en slik kvalifikasjon, men det er usikkert om studiet slik det fremstår i dag reelt sett gir studentene den faglige kvalifikasjon opptak på et ph.d.-program krever.

Heller ikke studentene ser ut til å ha fanget opp at teoretisk innsikt er noe som vektlegges i studiet – snarere tvert om. Nå skal det sies at dette er en praktisk yrkesrettet/kunstnerisk utdanning, der studentenes utvikling av et eget selvstendig prosjekt står i sentrum. Studentene blir i så måte ikke "prøvd i pensum", og i samtalene med studentene var deres første reaksjon at teori var noe de ikke trengte i noen særlig grad. Den videre samtalen avdekket imidlertid at studentene – etter eget utsagn – savnet et tilstrekkelig vokabular, især når de skulle diskutere og gi respons på hverandres prosjekter. Også studentenes analytiske kompetanse fremstår som mangelfullt utviklet, noe som hindrer en presis faglig samtale omkring estetiske vesenstrekk ved utvalgte serier.

Et eksempel er fordypningsmodulen i pilotepisoder. Her skal studentene selv velge en aktuell pilot til fellesvisning, som skal diskuteres i etterkant. I følge studentenes eget utsagn valgte de utfra hva de synes var "kult", "spennende", "interessant" – og at introduksjonen til pilotepisoden og diskusjonen i etterkant i liten grad dreide seg om faglige spørsmål som eksempelvis karakterintroduksjon, etablering av univers, håndtering av gåte/konflikt. Å gi studentene noen enkle retningslinjer/oppgaver i forkant, eventuelt med lesing av en aktuell fagtekst parallelt, kan gi økt pedagogisk utbytte til et slikt studieopplegg. (Det skal som nevnt understrekes at denne fremstillingen baserer seg kun på studentenes utsagn.)

Når det gjelder tilfredsheten til studiet virker den å være høy. Studieprogrammet ser ut til å ha truffet det faglige nivået for et masterstudium rimelig godt, i alle fall slik studentene ser det. Studentene roser innsatsen og kunnskapen til den faglige staben, og ikke minst til de eksterne lærekreftene. Andelen gjestelærere fra bransjen virker generøs, det opplyses om tre til fem besøk i løpet av et semester, primært tilrettelagt for førsteåret. De eksterne lærerne kommenterer studentene arbeid, i tillegg til at de deler

sin erfaring og kunnskap om bransjen. Det er åpenbart at dette oppleves som særdeles verdifullt og inspirerende.

Studieprogrammet Bachelor i TV-produksjon:

Bachelorprogrammet i TV-produksjon tok opp sitt første kull med studenter i 2017, og så et nytt kull i 2018. Studieprogrammet er en omfattende revisjon av tidligere Bachelor i film- og tv-produksjon, blant annet som følge av etableringen av Media City Bergen. I skrivende stund har 2017-kullet fullført halvparten av studieforløpet.

Bachelorprogrammet i TV-produksjon har vært i drift parallelt med at det foregående Bachelorprogrammet i film- og TV-produksjon fases ut.

Revisjonen til det nye bachelorprogrammet innebærer blant annet flere semester med emner à 30 studiepoeng, og med fordypende moduler. Denne omleggingen har gitt studieprogrammet større grad av eierskap og kontroll over eget studietilbud – tidligere hadde man en del emner felles med Bachelorprogrammet i journalistikk, og Bachelorprogrammet i digital design, og med Medievitenskap. Omleggingen gir også større grad av fleksibilitet med hensyn til undervisningsforløp. Et merkbart resultat av omleggingen er at dagens studenter uttrykker en mye høyere grad av tilfredshet enn studenter ved det tidligere studieprogrammet når det kommer til opplæring og oppfølging av teknisk utstyr.

Studentene uttrykte også en viss frustrasjon forbundet med å være første kull i et nytt studieprogram, på et nytt studiested. Studentene opplever seg til en viss grad som prøvekaniner – noe som på mange måter er ganske naturlig. Til en viss grad dreier dette seg om avviklingen av enkelte produksjoner (i studio) som pedagogisk og teknisk ikke var helt på skinner. Også informasjonsflyten oppleves til tider som mangelfull, noe som leder til usikkerhet forbundet med omfang av tilstedeværelse og deltakelse på studiestedet.

Denne usikkerheten er blant annet knyttet til andelen tid som er satt av til selvstendig arbeid på andreåret. Enkelte studenter ønsket seg en klarere struktur og tettere oppfølging, mens andre studenter mente at det å ta et selvstendig ansvar for egen utvikling var helt greit. Det er selvsagt ikke grunnlag for å konkludere i den ene eller annen retning på bakgrunn av ett kulls erfaring. Men generelt er det å anbefale at studenter som ønsker/trenger regelmessig oppfølging får lagt til rette noen faste – mer eller mindre formelle – møtepunkter på lærestedet, også når det skal arbeides selvstendig, slik at de opplever å ha noen klare rammer i studiehverdagen. (Det skal understrekes at denne fremstillingen baserer seg kun på studentenes utsagn.)

Andreåret blir beskrevet, av studentene, som mer bransjeorientert. Gevinsten av denne bransjeorienteringen, som springer ut av klyngesamarbeid i Media City Bergen, ble demonstrert i emnet Konsept og manus for fiksjonsforteljingar og

underholdningsformat. I fordypningsmodulen underholdningsformat hadde man et nært samarbeid med produksjonsselskapet ITV. To av selskapets utviklingsansvarlige hadde gitt opplæring i underholdningsformat, og gitt retningslinjer for utformingen av gruppeeksamensoppgaven. De var også tilstede under eksamensfremføringen, og ga konkrete tilbakemeldinger på hver presentasjon.

Programsensor var til stede under eksamenspresentasjonen. Presentasjonene holdt gjennomgående et høyt nivå, noe også representantene fra ITV bemerket. ITV benyttet også anledningen til å komme med en liten inspirasjonstale til studentene, der de oppfordret alle studenter til når som helst å ta kontakt, og de understreket viktigheten av å utfolde seg faglig også på fritiden. Det siste poenget er helt sikkert noe fagstaben også sier fra om, men det bærer en egen vekt når noen fra bransjen formidler det.

Samarbeidet med bransjen, slik det blant annet kommer til uttrykk i ovennevnte emnemodul, er særdeles verdifull for Bachelorprogrammet i TV-produksjon. Samtidig må det nevnes at det å basere undervisningsopplegg på denne type samarbeid er sårbart. Media City Bergen har allerede fått kritikk for høy husleie, og det er ikke gitt at et produksjonsselskap som ITV i fremtiden vil holde seg med kontor i både Oslo og Bergen. Bachelorprogrammet kan derfor gjøre lurt i å for fremtiden bestrebe seg på å innlede samarbeid med et bredt utvalg av produksjonsselskap, for på den måten sikre kontinuitet i undervisningsopplegget.

Oslo 29 januar 2019

Audun Engelstad